

ПРОБЛЕМИ ГЕНДЕРНОЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ В УКРАЇНСЬКІЙ ІТ-СФЕРІ

Темчур К.О.

Науковий керівник – канд. філос. наук, доц. Дашенкова Н.М.

Харківський національний університет радіоелектроніки
(61166, Харків, пр. Науки, 14, каф. філософії, тел. (057)-702-14-65)

This work is devoted to the problem of gender discrimination in the Ukrainian IT-industry. Some of the issues that greatly affect women in the tech industry include unequal pay, unequal promotion, unsolicited sexual advances and so on. Issues such as unequal pay create a hostile working environment for women. When women are paid less because of their gender, it is a form of sex discrimination. When women are listened less because of their gender, it is a form of sex discrimination. Discrimination is a dark spot on the reputation of the whole IT-industry.

У наш час сфера ІТ вважається однією з наймолодших та найпрогресивніших галузей на території України. Але якщо звернутися до трудового та робітничого питання цієї, здавалося б, інноваційної області, можна виявити багато консервативних підходів, які підводять нас до проблеми гендерної дискримінації в українській сфері ІТ.

Згідно з визначенням, дискримінація – будь-яка відмінність, виключення, обмеження або перевага, що заперечує або зменшує рівне здійснення прав. Гендерна нерівність або дискримінація – це ідея та ситуація, коли жінки та чоловіки не є рівними за правами, можливостями та уявленнями про них [1]. Гендерна дискримінація є наслідком сексизму, який є упередженням, негативним ставленням по відношенню до людей певної статі. Сексизм може бути двостороннім та направленим не тільки на жінок, але й на чоловіків. У даній роботі ми розглянемо питання саме жіночої дискримінації у сфері інформаційних технологій.

Згідно з дослідженням DOU – головного співтовариства програмістів України, відсоток жінок у вітчизняних ІТ-компаніях становить вже більше 20%. Для порівняння, у 2011 році жінки склали лише 7% [2]. Таким чином, кількість жінок, працюючих в сфері ІТ, постійно зростає, що призводить до підвищення значення якісних умов праці саме для цієї групи.

Перша проблема, з якою стикається жінка у сфері інформаційних технологій – це різниця в заробітній платі. Згідно статистики, різниця між зарплатами жінок та чоловіків в Україні, з врахуванням досвіду роботи, навичок та кількості робочих годин, становить 10%-20% на користь чоловіків. У той же час, різниця в платні між різностатевими співробітниками у більш розвинених країнах становить 4%-6%.

Друга проблема: хоча мотивація жінок та чоловіків для входження в професійну сферу ІТ схожа, їх реальні професійні ролі дуже відрізняються. Великий відсоток жінок навіть у цій сфері займає нетехнічну посаду. При цьому відсоток у розробці та управлінні складає лише 10%. Розповсюдженою є ситуація, коли компанія має лише 1-2 жінку-програмістку або не має жодної.

Чому ж виникають настільки великі гендерні проблеми у такій інноваційній та, здавалося б, демократичній сфері? Відповідь – стереотипи.

1. Відсутність мотивації. На жаль, суспільство не розповсюджує досягнення відомих жінок, які були пов'язані з такими технічними спеціальностями, що не дає можливості для дівчат обрати ролеву модель.

2. Як чоловіки, так і жінки звикли вважати, що останні гірші в математиці. Якщо треба визначити, хто краще впорається з арифметичними завданнями, і жінки, і чоловіки вважають, що хлопці впораються краще. Навіть якщо результати будуть однаковими, висновок буде один: чоловіки знають математику краще.

3. Батьківські очікування. За даними міжнародної програми оцінювання PISA, батьки частіше вважають, що сини, а не доньки будуть працювати на технічній спеціальності, навіть при однаковому рівні знань.

4. Жінки самі ж дискримінують жінок. Опитування, які проводилося DOU у 2017 році, свідчать про те, що самі жінки нечасто допомагають іншим жінкам у своїй сфері, а також на співбесіді віддають перевагу частіше чоловікам.

5. Сімейний обов'язок. Наявність або навіть перспектива дітей для жінки може стати перешкодою в подальшому кар'єрному рості або навіть у отриманні робочого місця.

Як бачимо, сфера ІТ з кожним роком збільшує частку жінок, працюючих на технічних та навіть нетехнічних посадах, але це не заважає гендерним стереотипам і далі існувати навіть у цій сучасній області. Гальмує процес збільшення жінок-спеціалістів саме думка суспільства про «жіночі» та «нежіночі» заняття, а також особиста думка жінок про «не своє місце». Подолати проблему допоможе знищення стереотипних думок, просвітницька робота щодо успіхів жінок у технічних сферах та змінення освітнього напрямку ще на шкільному етапі. Прогрес української ІТ-індустрії може відбутися лише після прогресу наших думок.

Список використаних джерел

1 Дискримінація [Електронний ресурс] – Режим доступу: [www/URL: http://cyclo.com.ua/content/view/1051/58/1/8/#13702](http://cyclo.com.ua/content/view/1051/58/1/8/#13702) – 24.01.2019 р.

2 Женщины в IT: портрет, планы, мотивация [Електронний ресурс] – Режим доступу: www/URL: https://dou.ua/lenta/articles/it-woman/ – 24.01.2019 р.